

Upravni odbor Hrvatskog odbojkaškog saveza (u daljnjem tekstu: UO HOS), na prijedlog Odbora za trenersku struku HOS-a, temeljem članka 20. st. 4. Zakona o sportu (Narodne novine 141/22) i temeljem članka 31. Statuta HOS-a, dana 28. 11. 2023. donosi

PRAVILNIK

O REGISTRIRANJU I LICENCIRANJU TRENERA U HRVATSKOM ODBOJKAŠKOM SAVEZU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom (u daljnjem tekstu: Pravilnik) o registriranju i licenciranju trenera u Hrvatskom odbojkaškom savezu (u daljnjem tekstu: HOS) uspostavlja se registar trenera te se propisuje postupak registriranja i licenciranja trenera u odbojci.

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- **Odbojkaški trener** – osoba koja priprema i vodi sportaše na odbojkaškim natjecanjima te zadovoljava uvjete propisane Zakonom o sportu
- **Kondicijski trener u odbojci** – osoba koja obavlja poslove kondicijske pripreme sportaša vezano za odbojku te zadovoljava uvjete propisane Zakonom o sportu
- **Trener u odbojci** – osoba koja obavlja posao odbojkaškog trenera i/ili kondicijskog trenera u odbojci
- **Registriranje trenera** – postupak kojim HOS prikuplja podatke o trenerima u odbojci, provjerava ispunjavaju li uvjete propisane Zakonom o sportu te podatke o njima pohranjuje u registar trenera

- **Registar trenera** – evidencija o trenerima u odbojci koju vodi HOS u skladu s ovim Pravilnikom
  - **Trenerska potvrda** – dokument kojim HOS potvrđuje da je trener upisan u registar trenera u svojstvu odbojkaškog trenera i/ili kondicijskog trenera u odbojci
  - **Trenerska licenca** – licencija, dokument kojim se treneru u odbojci, koji je prethodno upisan u registar trenera, dopušta vođenje ekipe, odnosno upisivanje u zapisnik odbojkaške utakmice u svojstvu trenera, na natjecanjima obuhvaćenima Pravilnikom o natjecanju HOS-a (u daljnjem tekstu: licenca)
  - **Zvanje** – stupanj obrazovanja koji je trener završio i stupanj stručne osposobljenosti ili usavršenosti koju je stekao
  - **Diploma** – dokument kojim se dokazuje zvanje
  - **Natjecateljska sezona** – razdoblje koje traje do godinu dana, a u kojem se odvijaju službena natjecanja obuhvaćena Pravilnikom o natjecanju HOS-a i odgovarajućim propisnikom natjecanja na način da se pojedino natjecanje održi najviše jedanput.
- (2) Svi pojmovi i izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.
- (3) Ovaj pravilnik odnosi se na sve grane odbojke, tj. na dvoransku odbojku, odbojku na pijesku i odbojku na snijegu.

II. REGISTAR TRENERA

Članak 3.

Registar trenera vodi Ured HOS-a.

Članak 4.

- (1) U registar trenera upisuju se osobe koje podnesu ispravno popunjen zahtjev za upis u registar trenera (primjer izgleda zahtjeva nalazi se u Prilogu 1) u svojstvu odbojkaškog i/ili kondicijskog trenera zajedno s propisanim priložima te ispunjavaju Zakonom o sportu propisane uvjete.
- (2) Podnošenjem zahtjeva za upis u registar trenera trener izjavljuje da temeljem članka 111. Zakona o sportu nije spriječen obavljati posao trenera.

- (3) Zahtjevu za upis u registar trenera potrebno je priložiti:
1. digitalnu fotografiju ne stariju od 6 mjeseci u formatu JPG ili PNG razlučivosti ne manje od 480x640 piksela i ne veću od 3 MB izrađenu u skladu s Uputama za izradu fotografija za e-dokumente koje je izdalo Ministarstvo unutarnjih poslova RH.
  2. original na uvid ili presliku važeće osobne iskaznice ili putovnice
  3. presliku diplome kojom se dokazuje zvanje ili ispis iz evidencije osoba koje pružaju usluge reguliranih profesija iz područja sporta na privremenoj i povremenoj osnovi Ministarstva turizma i sporta RH
  4. dokaz o državljanstvu.
- (4) Trener je dužan svakih 5 godina dostaviti HOS-u fotografiju koja treba udovoljavati uvjetima propisanim u stavku (3) točki 1. ovog članka.
- (5) U registru trenera pohranjuju se sljedeći podatci o treneru:
1. ime i prezime
  2. OIB
  3. spol
  4. datum rođenja
  5. državljanstvo
  6. fotografija
  7. vrsta trenera – odbojkaški trener i/ili kondicijski trener u odbojci
  8. zvanje te preslika diplome kojom se to zvanje dokazuje
  9. razina trenera prema klasifikaciji iz članka 19., stavka (2) Zakona o sportu
  10. grane odbojke za koje je trener posebno osposobljen
  11. kontaktni podatci (adresa, adresa elektroničke pošte i/ili broj telefona).
- (6) U registru trenera mogu se pohraniti i drugi podatci o treneru koje trener odluči ustupiti HOS-u.
- (7) Ako se neki od podataka o treneru koji je upisan u registar trenera promijeni, trener je o tome dužan obavijestiti HOS kako bi se odnosni podatak mogao ažurirati u registru trenera.

Članak 5.

- (1) Osoba koja obavlja poslove trenera u odbojci u pravnim osobama članicama HOS-a dužna je zatražiti upis u registar trenera. Upis u registar trenera može zatražiti i osoba koja u trenutku podnošenja zahtjeva za upis u registar trenera ne obavlja posao trenera u odbojci u pravnoj osobi članici HOS-a.
- (2) Upis u registar trenera ne naplaćuje se.

Članak 6.

- (1) Osoba upisana u registar trenera može od HOS-a zatražiti izdavanje trenerske potvrde.
- (2) Visina naknade za izdavanje trenerske potvrde određuje se odlukom UO HOS-a.

III. TRENEŠKA LICENCA

Članak 7.

- (1) Trenerska licenca može se izdati za odbojkaškog trenera i/ili za kondicijskog trenera u odbojci.
- (2) Trener je u obavezi ishoditi odgovarajuću trenersku licencu kako bi mogao voditi ekipu/par, tj. biti upisan u zapisnik odbojkaške utakmice, na utakmicama natjecanja obuhvaćenima Pravilnikom o natjecanju HOS-a. U natjecanjima za koje propisi predviđaju odnosnu trenersku ulogu, osoba koja posjeduje važeću trenersku licencu za odbojkaškog trenera može na utakmici obnašati dužnost trenera ili pomoćnika trenera, a osoba koja ima važeću trenersku licencu za kondicijskog trenera u odbojci može na utakmici obnašati ulogu kondicijskog trenera.

III. – 1. Izdavanje trenerske licence

Članak 8.

- (1) Trenersku licencu izdaje Ured HOS-a uz suglasnost Odbora za trenersku struku HOS-a (u daljnjem tekstu: OTS HOS-a).
- (2) Trenerska licenca izdaje se za jednu natjecateljsku sezonu.
- (3) Trenerska licenca vlasništvo je trenera i vrijedi za rad u bilo kojem klubu tijekom natjecateljske sezone za koju je izdana.

Članak 9.

- (1) Zahtjev za izdavanje trenerske licence trener podnosi HOS-u najkasnije 15 (petnaest) dana prije početka prvog službenog natjecanja u natjecateljskoj sezoni za koju se izdaje trenerska licenca, kako bi licenca mogla biti izdana prije početka natjecanja.

- (2) Ako se zahtjev za izdavanje trenerske licence preda izvan roka iz prethodnog stavka, rok za izdavanje trenerske licence 15 (petnaest) je dana od dana primitka zahtjeva.
- (3) Podnošenjem zahtjeva za trenersku licencu trener izjavljuje da temeljem članka 111. Zakona o sportu nije spriječen obavljati posao trenera.
- (4) Način dostave zahtjeva za trenersku licencu te možebitnih priloga bit će pravovremeno objavljen na mrežnim stranicama HOS-a.

III. – 1. – A Uvjeti za izdavanje trenerske licence

Članak 10.

- (1) Trenerska licenca može se izdati samo treneru upisanom u registar trenera i to samo za vrstu trenera za koju je upisan u registar trenera.
- (2) Trenerka licenca može se izdati samo treneru koji je u razdoblju od godinu dana koje prethodi izdavanju licence sudjelovao na stručnim usavršavanjima (seminarima, predavanjima i slično) koje organizira ili odobrava HOS u najmanjem trajanju od 7 sati. Iznimno, trenerska licenca može se izdati i treneru koji ne udovoljava uvjetu iz ovog stavka ako je u tome iz opravdanih razloga bio spriječen. OTS HOS-a može posebnom odlukom propisati dodatne uvjete.
- (3) Trenerska licenca može se izdati samo treneru 2., 3., 4. ili 5. razine prema klasifikaciji iz članka 19. stavka 2. Zakona o sportu te treneru 1. razine po spomenutoj klasifikaciji koji je stekao pedagoško-psihološke kompetencije u skladu s propisima visokog obrazovanja.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovoga članka, ako zbog nedostatka stručno osposobljenih trenera klub ne može angažirati trenera koji udovoljava uvjetu iz stavka (3) ovoga članka, trenerska licenca može se izdati treneru 1. razine, uz obvezu rada s mentorom koji je najmanje trener 3. razine. Odnosni trener 1. razine i njegov mentor trebaju sklopiti sporazum o mentorstvu u pisanom obliku.
- (5) Iznimno od stavaka (1) i (3) ovoga članka, privremena trenerska licenca može se izdati vrhunskom sportašu uz obvezu rada s mentorom koji je najmanje trener 3. razine. Odnosni vrhunski sportaš i njegov mentor trebaju sklopiti sporazum o mentorstvu u pisanom obliku. Pojedina osoba ovo pravo može iskoristiti samo jednom, tj. temeljem odredbi ovoga stavka može mu se izdati licenca samo za jednu sezonu. Iznimno ako je prva privremena licenca odnosnom vrhunskom sportašu izdana 6 mjeseci nakon početka sezone, odnosnom se vrhunskom sportašu može izdati privremena licenca i za narednu sezonu. Na izdavanje privremene trenerske licence ne primjenjuju se odredbe stavka (2) ovoga članka.
- (6) Osoba sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem kineziologije odnosno završenim specijalističkim diplomskim stručnim studijem kineziologije koja nije

završila izborni modul/usmjerenje ili smjer odbojke, a završila je program stručnog specijalističkog osposobljavanja za odbojkaškog trenera u trajanju od najmanje 180 sati za koji je uvjet upisa najmanje završena razina 4.1 HKO-a, u kontekstu stavka (3) ovoga članka smatra se odbojkaškim trenerom 4. razine.

- (7) Neovisno o uvjetima iz stavka (3), trenerska licenca može se izdati trenerima koji su stekli pravo na trenersku licencu HOS-a do 1. siječnja 2023.

III. – 1. – B Kategorije trenerske licence

Članak 11.

- (1) Trenerima se može izdati trenerska licenca:
- kategorije A
  - kategorije B
  - kategorije C.
- (2) Trenerska licenca kategorije A daje treneru pravo vođenja ekipe/para te sudjelovanja s ekipom/parom na svim natjecanjima obuhvaćenima Pravilnikom o natjecanju HOS-a na kojima je to propisima natjecanja dopušteno.
- (3) Trenerska licenca kategorije B daje treneru pravo vođenja ekipe/para te sudjelovanja s ekipom/parom na svim natjecanjima obuhvaćenima Pravilnikom o natjecanju HOS-a na kojima je to propisima natjecanja dopušteno izuzev Superlige u dvoranskoj odbojci i Prve lige u dvoranskoj odbojci.
- (4) Trenerska licenca kategorije C daje treneru pravo vođenja ekipe/para te sudjelovanja s ekipom/parom na svim natjecanjima u odbojci na pijesku i odbojci na snijegu na kojima je to propisima natjecanja dopušteno.
- (5) Visina pristojbe za izdavanje trenerske licence kategorije A i B donosi se odlukom UO HOS-a na prijedlog OTS HOS-a, a koja se objavljuje na mrežnim stranicama HOS-a. Uplaćena pristojba preduvjet je za izdavanje trenerske licence. Izdavanje trenerske licence kategorije C ne naplaćuje se.
- (6) Trener kategoriju za koju želi da mu se izda trenerska licenca navodi u zahtjevu za izdavanje trenerske licence.
- (7) Treneri koji tijekom sezone žele ishoditi licencu više kategorije, u odnosu na onu koja im je prethodno za tu sezonu izdana, trebaju uputiti HOS-u zahtjev za promjenu kategorije trenerske licence te uplatiti pristojbu za promjenu kategorije trenerske licence. Iznos pristojbe za promjenu kategorije trenerske licence određuje se na način da se od iznosa visine pristojbe za kategoriju za koju trener želi ishoditi trenersku licencu oduzme iznos pristojbe za kategoriju za koju trener već ima trenersku licencu te se tome iznosu doda 20 eura.

III. – 2. Ukidanje trenerske licence

Članak 12.

Odbojkaškom treneru licenca se može ukinuti ako:

- trener ne poštuje odredbe ovog Pravilnika
- trener ne poštuje Kodeks etike i ponašanja trenera u HOS-u, koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Prilog 2)
- su nastupile okolnosti iz članka 111. Zakona o sportu
- je treneru izrečena stegovna mjera zabrane rada ili suspenzije
- se utvrdi da je trenerska licenca izdana na temelju dokumentacije koja nije pravovaljana
- se protiv trenera pokrene stegovni postupak.

III. – 3. Ograničenja u korištenju trenerske licence

Članak 13.

(1) Prilikom korištenja trenerske licence postoje sljedeća ograničenja:

- trener ne može istovremeno obavljati poslove suca, nadzornika suđenja i delegata u natjecanjima u kojima nastupa bilo koja ekipa kluba u kojem obavlja poslove trenera
- trener ne može istovremeno obavljati poslove trenera i nastupati kao licencirani igrač za bilo koju ekipu koja sudjeluje u natjecanju u kojem sudjeluje ekipa u kojoj obavlja poslove trenera, uključivo i ekipu u kojoj obavlja poslove trenera
- trener na natjecanjima u izravnoj nadležnosti HOS-a ne može obavljati poslove trenera u više ekipa koje sudjeluju u istom natjecanju.

(2) U cilju razvoja odbojke, UO HOS-a može odobriti iznimke u odnosu na odredbe stavka 1. ovog članka.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Ovaj Pravilnik o registriranju i licenciranju trenera u Hrvatskom odbojkaškom savezu stupa na snagu danom donošenja i od tog se dana primjenjuje.

Članak 15.

Odredbe ovog Pravilnika tumači UO HOS-a.

Članak 16.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o licenciranju odbojkaških trenera i statističara u Hrvatskom odbojkaškom savezu od rujna mjeseca 2019. godine.

**Predsjednik Upravnog odbora
Hrvatskog odbojkaškog saveza**

FRANE ŽANIĆ

Konstatira se da je ovaj Pravilnik stupio na snagu po primitku odobrenja Ministarstva turizma i sporta, dana 11. 12. 2023. godine.

ZAHTJEV ZA UPIS U REGISTAR TRENERA

ime	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
prezime	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
spol	☐ muško ☐ žensko
datum rođenja	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
državljanstvo	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
vrsta trenera	☐ odbojkaški trener ☐ kondicijski trener u odbojci
zvanje (stručna kvalifikacija)	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
grane odbojke za koje je trener posebno osposobljen	☐ dvoranska odbojka ☐ odbojka na pijesku ☐ odbojka na snijegu ☐ nije specificirano
adresa	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
broj telefona	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.
adresa elektroničke pošte	Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.

Hrvatski odbojkaški savez
Trg Dražena Petrovića 1
10000 Zagreb
HR - Croatia

T: +385 1 5634 835
+385 1 5634 836
F: +385 1 4577 307
info@hos-cvf.hr

Hrvatski odbojkaški savez
Croatian Volleyball Federation
OIB: 69194856873
IBAN: HR4524020061100579939
SWIFT: ESBCHR22

Zahtjevu za upis u registar trenera potrebno je priložiti:

1. digitalnu fotografiju ne stariju od 6 mjeseci u formatu JPG ili PNG razlučivosti ne manje od 480x640 piksela i ne veću od 3 MB izrađenu u skladu s Uputama za izradu fotografija za e-dokumente koje je izdalo Ministarstvo unutarnjih poslova RH.
2. original na uvid ili presliku važeće osobne iskaznice ili putovnice
3. presliku diplome kojom se dokazuje zvanje ili ispis iz evidencije osoba koje pružaju usluge reguliranih profesija iz područja sporta na privremenoj i povremenoj osnovi Ministarstva turizma i sporta RH
4. dokaz o državljanstvu.

Podnošenjem zahtjeva za upis u registar trenera trener izjavljuje da temeljem članka 111. Zakona o sportu nije spriječen obavljati posao trenera.

Datum:

vlastoručni ili kvalificirani elektronički potpis

Kliknite ili dodirnite ovdje da biste unijeli tekst.

Upravni odbor Hrvatskog odbojkaškog saveza (u daljnjem tekstu: UO HOS), na prijedlog Odbora za trenersku struku HOS-a, temeljem članka 20. st. 4. Zakona o sportu (Narodne novine 141/22) i temeljem članka 31. Statuta HOS-a, dana 28.11.2023. donosi

KODEKS ETIKE I PONAŠANJA TRENERA U HRVATSKOM ODBOJKAŠKOM SAVEZU

I. OPĆE ODREDBE

Pojedinci (treneri), treniranjem odbojke imaju mogućnost pružiti sportašima jedinstveno iskustvo u sportu i životu. Kvaliteta tog iskustva u velikom dijelu zavisna je od etičkih vrijednosti i smjernica kojima se vodi trener. Kodeks etike temelji se na sljedećim etičkim principima:

1. POŠTIVANJE SUDIONIKA

Ovaj princip predstavlja izazov za trenere na način da poštuju dostojanstvo svih sudionika u odbojci. Temelj ovog principa je osnovna pretpostavka da svaka osoba ima vrijednost i da je dostojna poštovanja.

Postupanje s poštovanjem prema sudionicima znači da treneri

- ne prave neke sudionike manje ili više vrijednima kao osobama od drugih na osnovu spola, rase, izvornog porijekla, sportskog potencijala, seksualne orijentacije, religije, političkih vjerovanja, socijalno-ekonomskog statusa, bračnog stanja, godina ili po nekoj drugoj osnovi.
- imaju odgovornost promovirati i poštivati prava sudionika, što se postiže uspostavljanjem i slijeđenjem postupaka povjerenja (pravo na privatnost), informiranošću u sudjelovanju i mogućnošću donošenja odluka (pravo na samoodređenje sportaševih prava), te poštenim i razumnim tretmanom (pravo na proceduralnu pravičnost). Treneri imaju specijalnu odgovornost u poštivanju i promociji prava sudionika koji su u ranjivoj ili zavisnoj poziciji, te manje sposobni u zaštiti vlastitih prava.
- uzajamno djelovati s ostalima na način koji omogućuje svim sudionicima u odbojci da zadrže svoje dostojanstvo.
- graditi uzajamnu podršku s kolegama trenerima, dužnosnicima, sportašima i njihovim članovima obitelji.

U dosljednosti poštivanja principa poštovanja prema sudionicima, treneri se trebaju ponašati u skladu s sljedećim etičkim standardima:

- 1.1. Odnositi se cijelo vrijeme s poštovanjem prema svim sudionicima.
- 1.2. Davati povratnu informaciju sportašima i ostalim sudionicima na brižan način koji je primjeren njihovim potrebama, tj. naglasiti kritiku usmjerenu na izvedbu, a ne na sportaša.
- 1.3. Poštovati područja ekspertize, iskustva i saznanja drugih u sportu s pažljivim razmatranjem njihovog mišljenja.
- 1.4. Ne koristiti publicitet (tj. izjave, razgovore, šale, prezentacije, medijska izvješća) u ponižavajućem obliku na račun drugih sudionika u odbojci.
- 1.5. Biti diskretan u privatnim razgovorima o sportašima, trenerima ili drugim sudionicima.
- 1.6. Prepoznati sportaševo pravo na savjetovanje s drugim trenerima i savjetnicima.
- 1.7. Poštovati sportaše kao neovisne pojedince i suzdržati se od neprimjerenog upletanja u osobne stvari koje su izvan opće prihvaćenog djelovanja trenera.
- 1.8. Postupati sa svim sudionicima s jednakošću unutar konteksta njihove sportske aktivnosti u odnosu na spol, rasu, izvorno porijeklo, sportski potencijal, seksualnu orijentaciju, religiju, političko vjerovanje, socijalno-ekonomski status, bračno stanje, godine ili neku drugu osnovu.
- 1.9. Da ne koriste, prihvaćaju i dopuštaju, ignoriraju, naglašavaju ili surađuju s bilo kakvom nepravednom diskriminacijom u sportu.
- 1.10. Koristiti se rječnikom koji naglašava poštivanje dostojanstva drugih (npr. termini za neutralnost spola) u usmenoj i pismenoj komunikaciji.
- 1.11. Djelovati u prevenciji i korekciji prakse koja je nepravedno diskriminacijska.
- 1.12. Ohrabrivati i poticati sposobnosti sudionika da budu odgovorni za vlastito ponašanje, izvedbu i odluke.
- 1.13. Poštivati koliko je moguće mišljenje i želje sudionika kada se donose odluke koje se tiču njih samih.
- 1.14. Dati sportašima priliku da diskutiraju, doprinesu i slažu se s prijedlozima za trening i standarde izvedbe.
- 1.15. Osigurati sportašima podatke koji su im potrebni kako bi bili smisleno uključeni u odluke koje se tiču i njih.
- 1.16. Komunicirati i surađivati s članovima obitelji, uključujući ih u odlučivanje na primjeren način koji će podržati razvoj odbojkaša.
- 1.17. Pojasniti prirodu trenažnog procesa sudionicima, tj. sportašima, roditeljima, članovima obitelji i drugim bitnim.
- 1.18. Utvrditi, u konzultacijama s sportašima i ostalima, koje su informacije povjerljive.
- 1.19. Zadržati povjerljivim sve informacije o sportašima ili drugima dobivene kroz trenažne aktivnosti i za one koje vjerujemo da se smatraju povjerljivim od strane tih osoba.

- 1.20. Dijeliti povjerljive informacije jedino s pristankom onih koji su zahtijevali povjerljivost ili na način da se uključeni pojedinci ne mogu identificirati.
- 1.21. Biti diskretan u bilježenju i komunikaciji s podacima kako bi se spriječilo korištenje i interpretacija te informacije na štetu drugih.
- 1.22. Pojasniti i uključiti mjere za zaštitu povjerljivih informacija, tj. ograničiti pristup povjerljivim informacijama.
- 1.23. Poticati okruženje s uzajamnom podrškom i suradnjom svih sudionika u odbojci.
- 1.24. Poticati sudionike da poštuju jedni druge i da očekuju poštovanje njihovih vrijednosti kao pojedinaca.
- 1.25. Biti konstantno informirani o aktualnim pitanjima vezanim za poštovanje sudionika, npr. ravnopravnost spolova.

2. ODGOVORNO TRENIRANJE

Ovaj princip podrazumijeva osnovno etičko očekivanje trenerskih aktivnosti koje će koristiti društvu općenito, te naročito sudionicima i neće štetiti nikome. Temelj implementacije ovog principa je pojam kompetencije, odgovorno treniranje (maksimizacija dobrobiti i minimalizacija rizika za sportaša) provode treneri koji su dobro pripremljeni i aktualni u svojoj struci.

Nadalje, odgovorno treniranje znači da treneri

- se ponašaju u najboljem interesu sportaševog razvoja kao cjelovite osobe
- prepoznaju statusnu moć sadržanu u funkciji trenera
- su svjesni svojih osobnih vrijednosti i kako one utječu na njihov trenerski rad
- priznaju i prihvaćaju ograničenja njihove discipline
- prihvaćaju odgovornost zajedničkog rada s drugim trenerima i profesionalcima u odbojci

U dosljednosti poštivanja principa poštovanja prema sudionicima, treneri se trebaju ponašati u skladu s sljedećim etičkim standardima:

- 2.1. Biti odgovoran u postizanju visoke razine profesionalne kompetencije kroz odgovarajući trening.
- 2.2. Biti aktualan sa relevantnim informacijama (znanjem), treninga i podučavanja, kroz istraživanja i osobne edukacijske projekte, razgovor s kolegama, radionice,

tečajeve, konferencije itd., kako bi se osigurale prednosti trenažnog procesa i izbjegavanje štete u radu s odbojkašima, te ostalim sudionicima.

- 2.3. Procijeniti kako osobna iskustva, stavovi, vjerovanja, vrijednosti, socijalno-ekonomski status, seksualna orijentacija, individualne razlike i stres utječu na akcije trenera i integrirati navedeno u napor za osiguravanje napretka i izbjegavanja štete.
- 2.4. Skrbiti o sebi kako bi se izbjegle situacije (npr. pucanje pod stresom, ovisnosti) koje mogu lako rezultirati narušavanjem prosudbe i sposobnosti osiguravanje napretka i izbjegavanja štete u trenažnom procesu.
- 2.5. Trenirati na način koji koristi razvoju odbojkaša, izbjegavanje štete i konstantno osiguravanje napretka, imajući na umu da isti trening, vještine i status koje trener koristi da bi osigurao napredak, također mogu proizvesti štetu.
- 2.6. Uzeti u obzir ograničenja znanja i sposobnosti u trenažnoj praksi, naročito ne pretpostavljati odgovornosti u nedostatku pripreme za iste.
- 2.7. Prepoznati i prihvatiti kad je primjereno uputiti sportaša drugom treneru ili nekom drugom sportskom specijalistu.
- 2.8. Suzdržati se od rada u neprimjerenim uvjetima koji značajno kompromitiraju kvalitetu trenažnog procesa i zdravlje i sigurnost sportaša.
- 2.9. Osigurati aktivnosti (trenažni proces) koje su prikladne za dob, iskustvo, sposobnosti, te fizičke i psihičke mogućnosti sportaša.
- 2.10. Pripremati sportaše sistematično i postepeno, koristeći primjeren vremenski period i praćenje fizičke i psihološke prilagodbe.
- 2.11. Ograničiti se od korištenja trenažnih metoda ili tehnika koje mogu naštetiti sportašu; s pažnjom pratiti nove inovativne pristupe.
- 2.12. Biti svjestan značajnog pritiska u životu sportaša, npr. škola, obitelj, financijski pritisak, te trenirati na način koji potiče pozitivna životna iskustva.
- 2.13. Razmotriti sportaševo zdravlje u budućnosti i bitak kao najvažnije, kad se donose odluke o sposobnosti ozlijeđenog sportaša da nastavi s aktivnošću.
- 2.14. Biti u potpunosti prisutan, fizički i mentalno, u izvođenju trenerskih zadataka.
- 2.15. Osigurati da sportaši treniraju u sigurnim i prikladnim uvjetima.
- 2.16. Učiniti sportaše svjesnima njihove odgovornosti za sigurnost sudjelovanja u sportu.
- 2.17. Biti akutno svjestan statusa trenera u međusobnim odnosima u trenažnom procesu, odnosno izbjegavati seksualnu intimnost s sportašima, tijekom i period nakon trenažnog procesa tijekom čega takav odnos može ugroziti efikasno odlučivanja trenera u njegovom radu.
- 2.18. Suzdržati se i odbijati toleranciju kod drugih u svim oblicima zlostavljanja, uključujući i seksualno zlostavljanje. Seksualno zlostavljanje sadrži jedno ili oboje od sljedećeg:
  - upotrebu statusa ili autoriteta trenera u pokušaju prisiljavanja druge osobe na uključivanje ili toleranciju prema seksualnoj aktivnosti. Takva upotreba

podrazumijeva eksplicitne ili implicitne prijetnje odmazdom za neprihvatanje ili obećanja za prihvatanje.

- korištenje namjernih ili ponavljajućih seksualno orijentiranih komentara, anegdota, gesta ili dodira, ako je takvo ponašanje uvredljivo i nedobrodošlo, stvara uvredljivu, neprijateljski raspoloženu ili atmosferu zastrašivanja, te očekivano štetno.

- 2.19. Ponašati se prema ostalim trenerima u kurtoaznom obliku, dobroj vjeri i s poštovanjem.
- 2.20. Suradivati s drugim trenerima i kolegama iz bliskih disciplina.
- 2.21. Komunicirati i suradivati s zdravstvenim djelatnicima u dijagnozi, tretmanu i upravljanju s sportaševim zdravstvenim potrebama.
- 2.22. Koristiti diskreciju za rješavanje sporova s kolegama, npr. rješavati manje sporove u razlikovanju mišljenja konstruktivno direktnim sučeljavanjem, a ozbiljnije sporove pokušati rješavati putem odgovarajućih tijela nadležne institucije.
- 2.23. Ohrabrivati druge, kada je to primjereno.
- 2.24. Prepoznati i osuditi štetno osobno ponašanje drugih u odbojci, npr. ovisnost alkoholom ili drogama, fizičko ili psihičko zlostavljanje, zloupotreba statusa.
- 2.25. Preuzeti odgovornost za ponašanje sportaša i drugih podređenih pojedinaca u odnosu na princip odgovornog treniranja.

3. INTEGRITET U MEĐUSOBNIM ODNOSIMA

Integritet znači da se od trenera očekuje da budu poštteni, iskreni i časni u njihovim odnosima s drugim sudionicima u odbojci. Ponašajući se u skladu s navedenim vrijednostima, moguće je kada treneri posjeduju visok stupanj samosvjesnosti i sposobnosti da reagiraju kritički na to kako njihovo gledište utječe interakciju s drugima.

U dosljednosti poštivanja principa integriteta u međusobnim odnosima, treneri se trebaju ponašati u skladu s sljedećim etičkim standardima:

- 3.1. Istražiti obostrana očekivanja s sportašima na iskren i otvoren način, obraćajući pozornost na dob i iskustvo pojedinaca.
- 3.2. Precizno predočiti vlastito trenerske kvalifikacije, iskustvo i kompetencije u usmenom i pismenom obliku, te biti oprezan kako upotreba korištenih opisa ili podataka ne bi bila krivo interpretirana.
- 3.3. Učiniti sportaše i ostale svjesnima trenerskih kvalifikacija i iskustva.
- 3.4. Obavijestiti druge trenere kada se radi s sportašima tih trenera.
- 3.5. Poštivati sva obećanja i obveze, i to usmena i pismena.
- 3.6. Ponašati se s entuzijazmom i iskrenim uvažavanjem prema odbojci kao sportu.
- 3.7. Poznavati sport (odbojku), te prihvatiti i ponašati se u skladu s pravilima, propisima i standardima u odbojci.

- 3.8. Preuzeti pohvale samo za ostvareni rad i ideje što je zapravo postignuto i generirano, te davati pohvale za rad ili ideje koje su postigli drugi.
- 3.9. Ne iskorištavati nijedan odnos koji je uspostavljen kao trener za buduće osobne, političke ili poslovne interese na trošak dobiti vlastitih sportaša ili drugih sudionika.
- 3.10. Biti jasan i izbjegavati zloupotrebu odnosa (npr. s sportašima, pomoćnicima, administrativnim osobljem, članovima uprave), te izbjegavati druge situacije koje bi mogle predstavljati konflikt interesa ili smanjiti sposobnost objektivne prosudbe i pristranosti u određivanju onoga što bi moglo biti u najboljem interesu sportaša.
- 3.11. Obznaniti konflikte interesa kad se pojave i iznaći način za njihovo rješavanje na način da se uvažavaju najbolji interesi svih koji su uključeni.
- 3.12. Procijeniti kako osobna iskustva, stavovi, vrijednosti, socijalni kontekst, individualne razlike i stres utječu na trenažne aktivnosti i mišljenje, uključivanjem te svijesti u sve pokušaje kako bi ostali neutralni i nepristrani u treniranju.
- 3.13. Prepoznati i otkriti da li se osobno gledište temelji na činjenicama, mišljenju, nagađanjima, teoriji, vjerovanjima itd.
- 3.14. Poticati sportaše i ostale sudionike da razviju i održe integritet u njihovim odnosima s drugima.

II ZAVRŠNE ODREDBE

Za kršenje odredbi ovog Kodeksa na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Stegovnog pravilnika HOS.

Tumačenje odredbi ovog Kodeksa daje Odbor za trenersku struku i UO HOS.

Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja.

Kodeks etike i ponašanja trenera u Hrvatskom odbojkaškom savezu trajno je otvoren za promjene i usavršavanje.

Odbor za trenersku struku HOS-a
Mirjana Milić

Predsjednik Upravnog odbora
Hrvatskog odbojkaškog saveza
Frane Žanić

